

เดือนภัยศัตรูพืช ประจำวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗

สำนักงานเกษตรจังหวัดพิจิตร โดยกลุ่มอารักขาพืช เดือนภัยการระบาดของศัตรูพืชในระยะนี้ พบว่าเกิดการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในจังหวัดใกล้เคียงและมีเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตัวเต็มวัยออกมาบินเล่นไฟเพื่อจับคู่ผสมพันธุ์ในเวลากลางคืนเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากสภาพภูมิอากาศมีความเหมาะสมในการแพร่กระจายของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และมีฝนฟ้าคะนองกระจายเกือบทั่วไปร้อยละ ๘๐ ของพื้นที่ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้เกิดการแพร่ระบาดของเพลี้ยกระโดดมากขึ้น จึงขอให้เกษตรกรเฝ้าระวังและหมั่นสำรวจแมลงแปลงนาของตนเอง หากพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลให้ดำเนินการตามคำแนะนำดังต่อไปนี้

แนวทางการจัดการเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

การป้องกัน

๑. ใช้พันธุ์ต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เช่น พืชกุล ๒ กข.๔๑ กข.๔๗
๒. ควรใช้อัตราเมล็ดพันธุ์ที่เหมาะสม ประมาณ ๑๕ - ๒๐ กก.ต่อไร่สำหรับนาหว่าน , ๕ - ๗ กก.ต่อไร่สำหรับปักดำด้วยมือ , ๕ - ๘ กก.ต่อไร่สำหรับโยนกล้า , ๘ - ๑๐ กก.ต่อไร่สำหรับรถปักดำ
๓. ใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับสภาพดินและใช้ในอัตราที่เหมาะสม
๔. ไม่ควรขังน้ำไว้ตลอดเวลา ควรมีการระบายน้ำออกจากแปลงนาพอให้ดินเปียก

การกำจัด

๑. เมื่อพบการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในระยะต่าง ๆ ดังนี้
 - **ระยะตัวเต็มวัย** เพื่อตัดวงจรชีวิตของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลควรใช้วิธีการต่างๆ เช่น
 - รณรงค์ใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย
 - ใช้กับดักกาวเหนียวทากระดาดหรือใบตองนำไปแขวนบริเวณใกล้ๆ หลอดไฟ
 - โอบด้วยสวิง
 - พ่นด้วยสารชีวภัณฑ์ เช่น เชื้อราบิวเวอร์เรีย
 - **ระยะตัวอ่อน** มีวิธีการปฏิบัติ ดังนี้
 - ใช้เชื้อราบิวเวอร์เรียพ่นในช่วงเย็นให้สัมผัสตัวเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล
 - จุดที่ควบคุมระดับน้ำได้ให้ระบายน้ำออก - เข้า เพื่อปรับสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการเพิ่มประชากร
 - ใช้สารสะเดาพ่น
 - อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น ตัวงดิน ตัวงันกระดก แมงมุม
 - พ่นด้วยสารป้องกันและกำจัดแมลง บูโพรเฟซิน (แอปพลอด ๑๐% ดับบลิวพี) ในข้าวอายุ ๑ - ๒ เดือน อัตรา ๒๕ มิลลิกรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร เพื่อยับยั้งการลอกคราบ

๒. ใช้สารเคมี เมื่อพบการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล (มากกว่า ๑ ตัว ต่อ ข้าว ๑ ต้น) ควบคุมด้วยสารเคมีชนิดใดชนิดหนึ่งตามอายุข้าว ดังนี้

- **ข้าวระยะกล้าถึงแตกกอ (อายุ ๓๐-๔๕ วัน)**
 ๑. บูโพรเฟซิน ๒๕% ดับบลิวพี อัตรา ๑๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
 ๒. บูโพรเฟซิน ๑๐% ดับบลิวพี อัตรา ๒๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
 ๓. บูโพรเฟซิน ๕% ดับบลิวพี + ไอโซโพรคาร์บ ๒๐% ดับบลิวพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- **ข้าวระยะแตกกอเต็มที่**
 ๑. อีโทเฟนพรีอกซ์ ๑๐% อีซี ๒๐ ซีซี. ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
 ๒. อีโทเฟนพรีอกซ์ ๕% อีซี ๔๐ ซีซี. ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
 ๓. ไอโซโพรคาร์บ ๕๐% ดับบลิวพี อัตรา ๖๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- **ข้าวระยะตั้งท้องถึงออกรวง**
 ๑. ไดโนทีฟูแรน ๑๐% ดับบลิวพี อัตรา ๑๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
 ๒. ไทอะมิโทแซม ๒๕% ดับบลิวพี อัตรา ๒ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
 ๓. คาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี ๑๑๐ ซีซี. ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

ทั้งนี้ในการตัดสินใจใช้สารเคมีควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ควรสำรวจในแปลงว่าพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในวัยใด หากพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในวัยที่ ๑ - ๒ ควรใช้สารเคมีที่มีฤทธิ์ยับยั้งการลอกคราบของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เช่น บูโพรเฟซิน หรือสารสะเดา หากพบตัวเต็มวัยควรเป็นสารเคมีชนิดมีผลต่อระบบประสาท เช่น บูโพรเฟซิน+อีโทเฟนพรีอกซ์ , ไดโนทีฟูแรน ถ้าหากเคยใช้สารเคมีดังกล่าวข้างต้นแล้วไม่ได้ผลหรือเคยมีการใช้อย่างต่อเนื่อง ให้เปลี่ยนมาใช้สารเคมีในกลุ่มPHENYLPIRAZOLES (FIPROLES) เช่น อีทีโพรล หรือ ไพมีโทรซิน PYMETROZINE และไม่ควรรีใช้สารเคมีในกลุ่มเดียวกันอย่างต่อเนื่องเกิน ๓ ครั้ง ทั้งนี้เกษตรกรควรทราบข้อมูลการใช้สารเคมีของเกษตรกรแปลงข้างเคียงเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีในกลุ่มเดียวกันอย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลอ้างอิง : กรมการข้าว
จัดทำโดย กลุ่มอารักขาพืช
สำนักงานเกษตรจังหวัดพิจิตร